

ע"פ 25782/03/17 - מדינת ישראל נגד יגאל אוחנה

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 25782-03-17 מדינת ישראל נ' אוחנה(עציר)
תיק חיצוני:

בפני כבוד ס. הנשיא, השופטת אסתר הלמן -אב"ד
כבוד השופטת יפעת שיטרית
כבוד השופט סאאב דבור
המעוררת מדינת ישראל
נגד יגאל אוחנה (עציר)
המשיב

נימוקי פסק דין

1. המשיב הורשע, על פי הודאתו, ב - 4 אישומים שיוחסו לו בתיק העיקרי, שעניינם התפרצות למקום מגורים לבצע עבירה, גניבה, ניסיון לגניבה, קבלת נכסים שהושגו בפשע והחזקת נכס חשוד כגנוב (להלן: "התיק העיקרי"). בנוסף צירף המשיב והודה בכתב אישום נוסף, שעניינו התפרצות למקום מגורים לבצע עבירה, הפרת הוראה חוקית, גניבה, ניסיון התפרצות למקום מגורים במטרה לבצע עבירה ונהיגה ללא רישיון נהיגה (להלן: "התיק המצורף").

2. במסגרת כתב האישום בתיק העיקרי, יוחסו למשיב 2 מקרים בהם התפרץ לבתי מגורים במגדל העמק במהלך החודשים אפריל עד מאי 2014. באחד המקרים הוא גנב טבעת נישואין ו - 300 ₪ במזומן. במקרה האחר סוכלה כוונתו לבצע גניבה, לאחר שבעל הבית הגיע ותפס אותו בקלקלתו. בשני אישומים נוספים יוחסו למשיב עבירות של קבלת נכסים שהושגו בפשע והחזקת נכס חשוד כגנוב, לאחר שנתפסו ברשותו חפצים יקרי ערך אשר נגנבו מבתיים של שני תושבי מגדל העמק, שנפרצו קודם לכן.

3. במסגרת ההליך העיקרי שוחרר המשיב ביום 19.7.15 בתנאים מגבילים שכללו מעצר בית מלא בביתו בטבריה בפיקוח משמורנית.

כמו כן, רישיונו של המשיב נפסל ביום 29/4/13, במסגרת גזר דין שניתן כנגדו.

עוד קודם לכן, מאז חודש פברואר שנת 2004 הוא לא חידש את רישיון הנהיגה שלו.

למרות האמור, מבלי שיש בידו רישיון נהיגה ותוך הפרת התנאים המגבילים, נטל המשיב ביום 15/2/16 רכב

ונסע עמו במטרה להתפרץ לבתי מגורים בטבריה ולגנוב מהם רכוש, כשהוא חמוש במברג, כפפת צמר וכובע צמר בעל שני חורים המיועדים לעיניים. המשיב ניגש לאחד הבתים והקיש מספר פעמים על דלת הבית. בעלת הבית הבחינה במשיב דרך עינית הדלת ואז נעלה אותה. משלא נענו נקישותיו של המשיב על דלת הבית, הוא ניסה להתפרץ לתוכו, אך לא הצליח ועזב את המקום. בעלת הבית התקשרה לאחיה וזה הזמין משטרה.

עוד בטרם הגיעה המשטרה למקום, עלה המשיב לקומה מעל הדירה שניסה לפרוץ, והתפרץ לדירה אחרת, על ידי כך ששבר מספר שלבי תריסים וכן שבר תריס זכוכית בחלון השירותים, כל זאת כשהוא עוטה על ידו את הכפפה, בה הצטייד מבעוד מועד. המשיב תר בתוך הדירה אחר רכוש אותו יגנוב, תוך שהוא הופך את תכולת הבית ומשליך חפצים מהארונות על המיטה ועל רצפת הבית, ובהמשך, גנב תכשיטים ויצא מן הבית.

לזירה הוזמנה כאמור, משטרה וכאשר הבחין המשיב בשוטר ובפקח שהגיעו, הוא ניסה להתחבא מפניהם, נמלט לכיוון רכבו ושם נתפס בזמן שהשליך את הרכוש הגנוב אל מתחת לדלת הנהג של הרכב. כל זאת, עשה כאמור המשיב בזמן שהיה פסול לנהוג, ללא רישיון נהיגה ותוך הפרת הוראה חוקית.

4. כאמור, המשיב הורשע בעבירות אלה על פי הודאתו, וזאת במסגרת הסדר טיעון אשר לא כלל הסכמה באשר לעונש.

בית משפט קמא דן את המשיב לעונשים שכללו 18 חודשי מאסר בפועל. כמו כן, הורה על הפעלת עונש מאסר מותנה בן 4 חודשים, כולו בחופף, לעונש המאסר שהוטל בתיק זה, כך שבסה"כ נדון המשיב ל - 18 חודשי מאסר בפועל. בנוסף, הוטלו עליו מאסרים מותנים, הוא נפסל מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך שנה וחויב לחתום על התחייבות בסך 5,000 ₪. בית המשפט קמא נמנע מהטלת פיצויים או קנס נוכח תקופת המאסר שנגזרה על המשיב, נסיבותיו האישיות וההליך הטיפולי החלקי שעבר.

5. על קולת העונשים הוגש הערעור שבפנינו, במסגרתו ביקשה המערערת לקבוע כי מתחמי הענישה שנקבעו על ידי בית משפט קמא הינם שגויים וכי עונשו של המשיב הינו מקל יתר על המידה, איננו משקף את ריבוי האירועים שביצע, את העובדה שהיה תלוי ועומד כנגדו מאסר מותנה בעת שביצע את העבירות, ולעמדתה, היה על בית המשפט קמא לגזור את עונשו של המשיב בחלק העליון של כל מתחם, תוך הפעלת המאסר המותנה במצטבר.

6. ביום 20/6/17, לאחר ששמענו את טיעוני הצדדים, ניתן פסק הדין בערעור ללא נימוקיו, מאחר ונדרשה הכרעה דחופה בערעור, נוכח העובדה שמועד הדיון בבקשת המשיב לשחרור מוקדם בפני ועדת השחרורים נקבע ליום 21/6/17.

במסגרת פסק הדין קיבלנו את הערעור על קולת העונשים וקבענו כי תקופת המאסר בפועל שהוטלה על המשיב תועמד על 30 חודשים ולאחר הפעלת 4 חודשי מאסר על תנאי שהוטלו עליו בתיק פלילי (נצרת)

12-11-13, במצטבר לעונש המאסר בהליך זה, הוא ירצה סה"כ 34 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בהליך זה. יתר רכיבי הענישה נותרו על כנם. להלן נימוקינו לפסק דין זה :

7. המשיב הורשע, כאמור, בעבירות רכוש שביצע בתוך פרק זמן קצר מאד ובמספר הזדמנויות שונות. בתאריך 29.4.14 התפרץ המשיב לדירה במגדל העמק והחל לתור אחר רכוש כדי לגנוב אותו, אולם נתפס על ידי בעל הבית בקלקלתו.

ברשותו של המשיב נתפס רכוש שנגנב ימים ספורים קודם לכן מדירה אחרת במגדל העמק, מבלי שהיה לו הסבר מניח את הדעת.

כחודש לאחר מכן, ב- 27.5.14 נפרץ בית נוסף במגדל העמק, ממנו נגנב רכוש רב, הכולל מצלמה דיגיטלית, מחשב לוח (טאבלט) ותכשיטים. המשיב קיבל רכוש זה ביודעו כי הושג בפשע.

למחרת, ב- 28.5.14, התפרץ המשיב לדירה במגדל העמק וגנב מתוכה טבעת וכסף.

8. כתב האישום בעבירות אלה הוגש כנגד המשיב בחודש יוני 2014. וב- 8.12.14 הודה המשיב בכתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון. לבקשת סנגורו נשלח לשירות המבחן לשם קבלת תסקיר.

בעוד שירות המבחן בוחן את מידת נכונותו של המשיב להשתלב בהליך טיפולי ומלווה אותו בניסיונות ליטול חלק במסגרות טיפוליות, חזר המשיב וביצע את העבירות בתיק המצורף.

ביום 15.2.16, ניסה המשיב להתפרץ לדירה בטבריה במטרה לגנוב, התפרץ לדירה אחרת וגנב מתוכה רכוש, כל זאת תוך הפרת התנאים וכשהוא נוהג ללא רישיון נהיגה ובפסילה.

9. בית המשפט קמא קבע ובצדק כי בהתאם לסעיף 40(ג)(ב) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 היות והמשיב הורשע בכמה עבירות המהוות מספר אירועים נפרדים, יש לקבוע מתחם עונש הולם נפרד לכל אישום בכתב האישום המתוקן נשוא התיק העיקרי ומתחם ענישה נפרד לכתב האישום המתוקן נשוא התיק המצורף.

בהתאם לכך קבע את מתחמי הענישה כדלקמן:

בתיק העיקרי, באישום הראשון, נקבע מתחם בין 6 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

באישום השני, בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל.

באישום השלישי, בין 6 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

באישום הרביעי, בין מאסר על תנאי לבין מאסר קצר בעבודות שירות.

ביחס לתיק המצורף, נקבע מתחם עונש הולם לכלל העבירות, הנע בין 6 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

10. מתחמים אלה, נקבעו לאחר שבית המשפט קמא בחן את הקריטריונים שהתוו בחוק לשם קביעת מתחמי העונש ההולם:

בית המשפט קמא בחן את הערכים החברתיים המוגנים, שנפגעו מביצוע העבירות בנסיבותיהן, קרי, הגנה על קניינו של הפרט, על זכותו לפרטיות ועל שלומו ובטחונו של הציבור ורכושו.

בהקשר זה התייחס בית המשפט קמא לפסיקה העוסקת במידת הפגיעה, אותה מסיבות עבירות הרכוש, מן הסוג שביצע המשיב לערכים המוגנים, בהפנותו לרע"פ 1708/08 לוי נ' **מדינת ישראל** (21.02.2008), בו הדגיש בית המשפט העליון את הצורך להחמיר בענישתם של מבצעי עבירת התפרצות ועבירות הרכוש בכלל, שהפכו למכת מדינה, וקבע כי **"נקל לשער את החוויה הקשה העוברת על קרבנות הפריצה, בשובם לביתם והנה הפיכת סדום ועמורה בתוכו וחפצים וכסף נעלמו ואינם, ולעיתים קרובות משמעות הדבר היא כי הרכוש ירד לטמיון, שכן העברין לא יילכד"**.

כן הפנה לע"פ 7453/08 **מדינת ישראל נ' אואזנה** (31.12.2008) בו נאמר:

"לגישתי, כינוי עבירות של פריצה וגניבה מבתיים, רק כ'עבירות נגד הרכוש' (כפי שמקובל לקרוא לעבירות מסוג זה), הינה הגדרה מוטעית. זאת מאחר שפריצה לביתו של אדם, טומנת בחובה לעיתים קרובות לא רק נזק כלכלי רב, אלא גם צער ועוגמת הנפש הנגרמים לקרבנות של עבירות אלה. הנה כי כן, אין מדובר בעבירות נגד רכוש גרידא, אלא בעבירות המפרות את פרטיותו של האדם בצורה הגבוהה ביותר. זאת ועוד הגדרת עבירות אלו כ'עבירות רכוש', נותנת תחושה מצמצמת וקונוטציה שגויה - לסובבים, באשר למהות העבירות שהתבצעו, הפוגעות במהות המתמצית באמירה: 'ביתו של האדם - מבצרו'. ברגע שביתו של אדם נפרץ, תחושת חוסר אונים וחוסר ביטחון ממלאת את ליבו. הנה כי כן, הפריצה אינה רק לבית, מבחינה פיזית, אלא בעיקרה חדירה לתוך התא האישי-משפחתי השמור ביותר של האדם. נזקים אלו עולים לפרקים בחומרתם אף על עצם אובדן הרכוש בשווי כזה או אחר. דברים ברוח זו נאמרו בע"פ 46/84 מדינת ישראל נ' סבח, פ"ד לח(4) 752, בעמ' 753-754: 'בעת מתן גזר הדין אסור לבית המשפט להתעלם מעגמת הנפש והבהלה הנגרמות לתושבים שלווים בעטין של עבירות אלה, לחשש של מאות משפחות

לעזוב את ילדיהן המפוחדים לבדם בבית בעקבות החוויה הטראומטית שפקדה אותם או את שכניהם, ומהצער שנגרם עקב אובדן רכוש בעל ערך סנטימנטאלי. עבריינים אלה, שפוקדים לילה לילה דירה באותה סביבה, מטילים למעשה את חתיתם על אזור שלם ומשליטים טרור בין תושביו. העונש המוטל בשל מעשים כאלה חייב לתת ביטוי גם להיבט זה...".

בהמשך בחן בית המשפט קמא את מדיניות הענישה בעבירות בהן הורשע המשיב והנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

11. את העונש הראוי למשיב קבע בית המשפט קמא בתוך המתחם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות. בכלל זה, נלקחו בחשבון הודאתו של המשיב ונטילת האחריות, עברו הפלילי של המשיב הכולל גם עבירות רכוש, בגין ריצה תקופת מאסר של 8 חודשים, העובדה כי בעת ביצוע העבירות היה תלוי ועומד כנגדו מאסר מותנה בר הפעלה. כמו כן, נלקחו בחשבון נסיבותיו האישיות של המשיב כפי שאלה עלו מתוך תסקיר שירות המבחן ומצבו הכלכלי והבריאותי.

12. בית המשפט קמא סקר גם את תסקיר שירות המבחן וההזדמנויות הרבות שניתנו למשיב להשתלב בהליך טיפולי. בפני בית משפט קמא עמדו 10 תסקירי שירות המבחן מהם ניתן היה ללמוד כי המשיב עבר הליך טיפולי מסוים בקהילת "הדרך", אך נשר ממנו מבחירתו, שובץ בטיפול בהליך במרכז יום וגם ממנו בחר לסגת. הטיפול בו התמיד המשיב היה במרכז "חוסן", אך לפי התרשמות גורמי הטיפול לא היה די בהליך הזה כדי להפחית את מסוכנותו של המשיב והמשיב לא היה מוכן להמשיך בהליך טיפולי בהיקף המתחייב נוכח מצבו.

בית המשפט קמא קבע כי אין להתעלם ממאמציו של המשיב לערוך שינוי בחייו, מבדיקות השתן הנקיות שהוא מוסר מזה תקופה ממושכת והטיפול אותו הסכים לעבור עד כה. כן ציין שהעבירות, נשוא התיק המצורף, בוצעו חודשיים בלבד לאחר תחילת הטיפול ולפני שהמשיב עשה צעדים נוספים בהליך הטיפול המתמשך. לכל אלה, סבר בית המשפט קמא כי יש מקום ליתן משקל לקולא, כאשר החליט לגזור את דינו של המשיב וזאת לצד השיקולים לחומרא, כמו ריבוי העבירות, תדירות הביצוע שלהן ונסיבות ביצוען, כמו גם, התרשמות שירות המבחן מסיכון גבוה לחזרה לשימוש בסמים ולניהול אורח חיים עברייני. באיזון בין השיקולים הללו, כאמור, גזר בית המשפט קמא על המשיב את העונשים שפורטו לעיל.

נימוקי הערעור:

13. במסגרת הערעור טוענת המערערת, כאמור, כי בית המשפט קמא שגה, הן בקביעת המתחמים ביחס לכל אחד מן האירועים ובכלל, וכן בקביעת העונש הראוי למשיב בתוך מתחמים אלה. לטענת המערערת, משני כתבי האישום עולה תמונה של אדם, אשר מורא החוק וכבוד האדם אינם לנגד עיניו.

המערערת מצינת כי המשיב התפרץ במהלך אפריל ומאי 2014 בשתי הזדמנויות לדירות מגורים וכן קיבל לידיו רכוש גנוב מהתפרצות לבתייהם של אחרים. בגין מעלליו אלה הוא הושם במעצר בית מלא בפקוח אשתו, אך לא היסס להפר את הוראת בית המשפט, עזב את מעצר הבית וכשהוא חמוש בציד, המיועד להתפרצות, פנה לעבר בתים אותם ביקש לפרוץ. ראשית הוא ניסה מזלו בדירה אחת וכאשר ניסיונו לפרוץ לשם לא צלח, המשיך לדירה נוספת, אליה התפרץ תוך ששבר תריסים, הפך את תכולת הבית ועזב לא לפני שלקח עמו תכשיטים, לרבות שעון זהב השייכים לבעלת הבית. המערערת מדגישה כי בתאריך 8/12/14 הודה המשיב בכתב האישום העיקרי והופנה לשירות המבחן לשם קבלת תסקיר. תוך כדי כך שהוא מנהל את התיק העיקרי ביצע את העבירות נשוא התיק המצורף. המערערת מחדדת ומבהירה כי באותם ימים בהם ישב המשיב מול קצינת המבחן והצהיר כי הוא מקפיד להגיע לשיחות טיפוליות במרכז "חוסן" וחש כי השיחות הפרטניות מסייעות לו לעבד חוויות מעברו ותומכות בהתמודדותו עם קשייו בהווה, התגבשה בליבו תכניתו להתפרץ לבתים בעיר טבריה, כשהוא חמוש בציד, כאמור לעיל.

14. לטענת המערערת שגה בית המשפט קמא בקביעת מתחמי הענישה. לטענתה, שגה בית המשפט קמא כאשר קבע כי התביעה טענה למתחם ענישה הנע בין 4 ל - 12 חודשי מאסר בפועל ביחס לאישום המצורף. לפי הנטען, מקריאת הפרוטוקול ניתן להבין כי המאשימה ביקשה שמתחם העונש בתיק המצורף יהא אף חמור יותר מהמתחם שנקבע ביחס לאישום הראשון בתיק העיקרי, שכן נסיבותיו חמורות יותר.

15. עוד טוענת המערערת כי שגה בית המשפט קמא כאשר על אף שפירט פירוט נכון וצודק של כל הנסיבות לחומרא הקשורות לביצוע העבירות, והגם שהתייחס לפסיקת בית המשפט העליון המחמירה בעבירות כגון דא, קבע בסופו של יום מתחם עונש הנמוך באופן משמעותי ממתחם העונש ההולם שנקבע בפסיקה ביחס לעבירות התפרצות. על כך הוסיף ושגה כאשר גזר את עונשו של המשיב ל - 18 חודשי מאסר בפועל, הכוללים 4 חודשי מאסר חבי הפעלה, שהיו תלויים ועומדים כנגד המשיב עת ביצע כל אחת מההתפרצויות.

16. המערערת מוסיפה וטוענת כי שגה בית המשפט קמא בקבעו את עונשו של המשיב באופן שאינו משקלל את האמור בתסקירי שירות המבחן שהונחו בפניו, את המניפולטיביות שתיאר שירות המבחן, את ההרשעות הקודמות של המשיב ואת העובדה כי לא זו בלבד שביצע את העבירות כשמאסר על תנאי חב הפעלה תלוי ועומד כנגדו, אלא בשיאו של הליך דומה מאוד, הכולל את הושטת היד לעברו מטעם בית המשפט להליך טיפולי.

17. טעות מהותית נוספת בגזר הדין מוצאת המערערת בכך שהעונש עבור מצבור האירועים העברייניים הועמד על 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל, תוך הפעלת המאסר המותנה בחופף כולו, במקום לקבעו באופן מצטבר לעונש שהוטל.

נימוקי התשובה:

18. ב"כ המשיב ביקש לדחות את הערעור, בהדגישו את המאמצים הרבים שערך המשיב כדי לערוך שינוי בחייו, הפנה לכך שבדיקות השתן של המשיב היו נקיות והוא הסכים להשתלב בהליך טיפולי. לכל אלה ניתן משקל לקולא בעת קביעת העונש המתאים לו.

19. לטענת הסניגור, כל הטיעונים שהועלו מפי המערערת הושמעו כבר בפני בית המשפט קמא וניתן להם משקל בגזר הדין. בית המשפט קמא היה ער לכך שהמשיב עזב הליך טיפולי בקהילת "הדרך" ולא השלים אותו. הוא התייחס בפירוט רב להשתלשלות העניינים ולמאמצי השיקום של המשיב. כמו כן, ניתן משקל גם למדיניות הענישה הנהוגה, שהיא לעמדת הסניגור, מגוונת וניתן למצוא בה קשת רחבה מאוד של ענישה.

20. ב"כ המשיב מפנה לכך שהמשיב נטל אחריות על מעשיו, הודה בהם, שיתף פעולה והדבר בא לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן. לטענתו, גזר הדין של בית המשפט קמא לא חורג באופן קיצוני מן הענישה הנהוגה. הוא הפנה לפסיקה, התומכת, לטענתו, בעמדה זו והוסיף כי מדובר במשיב ששהה כ - 13 חודשים במעצר ממש ו - 9 חודשים במעצר באיזוק אלקטרוני, עבר כברת דרך ולא בעט בהזדמנויות שניתנו לו כאשר המשיך ללכת למרכז "חוסן" ולשתף פעולה, תוך שהוא שומר על ניקיון מסמים.

21. בדיון מיום 13/6/17 הוסיף ב"כ המשיב כי, כיום, בין כותלי בית הסוהר, ממשיך המשיב בתכניות טיפול ושיקום יחד עם גורמי טיפול אשר מלווים אותו כבר מהיחידה לטיפול בהתמכרויות מזה מספר שנים. לתמיכה בטענה זו, הוגשו מסמכים המלמדים על גיבוש תכנית שיקומית שבכוונת המשיב היה להציג בפני ועדת השחרורים, יחד עם מסמכים רפואיים, המלמדים על כך שהמשיב מסרב לקבל טיפול בקנאביס, אשר הוצע לו על ידי מרפאת כאב מחשש שהדבר יביא לדירדור במצבו. עוד טען ב"כ המשיב כי הסיבה האמיתית שבעטיה המשיב לא השלים את ההליך הטיפולי הייתה מצבו הרפואי, אשר הקשה עליו לנסוע למסגרת הטיפולית בחיפה.

22. נוכח כל האמור וכאשר ערכאת הערעור לא ממצה את הדין והעונש איננו חורג באופן מהותי ממדיניות הענישה, ביקש ב"כ המשיב לדחות את הערעור, בטענה כי בית המשפט קמא התייחס לכל טענות המערערת ודן בהן בפרוטרוט וגזר דינו הולם בצורה ראויה את מדיניות הענישה בעבירות אלו.

דין והכרעה:

23. כידוע, ערכאת הערעור איננה נוטה להתערב בגזר דין שניתן על ידי הערכאה הדיונית, אלא מקום שבו העונש סוטה באופן ניכר מרף הענישה הנהוג או שנפלה טעות בולטת בגזר הדין (ראה לדוגמא: ע"פ 921/17 אבו זעילה נ' מדינת ישראל (28.05.2017)).

במקרה שלפנינו, מצאנו כי גזר דינו של בית המשפט קמא הינו מקל באופן ניכר מן הענישה הראויה וכערכאת ערעור שאיננה ממצה את הדין, קבענו כי עונשו של המשיב יעמוד על 30 חודשי מאסר בפועל, תוך הפעלת המאסר המותנה חב ההפעלה שהיה תלוי ועומד כנגדו, כולו במצטבר. מכאן ניתן להבין כי לעמדתנו, העונש הראוי למשיב היה צריך להיות אף חמור באופן ממשי מן הענישה שהוטלה בסופו של יום במסגרת הערעור, מן הנימוקים שיפורטו להלן.

24. המשיב ביצע בתוך פרק זמן קצר, מספר עבירות רכוש, שעניינן פגיעה ברכושם של אזרחים, מתוך בתי המגורים שלהם, תוך חדירה לפרטיותם וערעור תחושת הביטחון האישי שלהם.

בהתאם לעובדות כתב האישום בתיק המצורף הוא לא בחל אף בהפרת תנאי השחרור שנקבעו לו וביצע את העבירות תוך נהיגה ללא רישיון נהיגה תחת פסילה, כל זאת בעת שבית המשפט קמא פותח לו פתח לתיקון ולשינוי וממתין למיצוי הליך טיפולי במסגרת התיק העיקרי.

25. מתחם הענישה שנקבע בפסיקה ביחס לעבירה של התפרצות וגניבה בנסיבות בהם בוצעו האישומים הראשון והשלישי בתיק העיקרי הינו 12 עד 30 חודשי מאסר בפועל וכך נקבע בפסיקה עקבית וענפה. (ראה ע"פ (נצרת) 748-03-14 **עתאמלה נ. מדינת ישראל** (1.4.14), ע"פ (נצרת) 7901-11-14 **מדינת ישראל נ. לואבני** (3.2.15)).

מתחם זה, ביחס לנסיבות שבפנינו אושר לא פעם על ידי בית המשפט העליון.

ברע"פ 8399/15 **קדוש נ' מדינת ישראל** (19.05.2016), נדחתה בקשת רשות ערעור על חומרת עונשו של נאשם שנדון ל- 12 חודשי מאסר בפועל, לאחר שנקבע כי מתחם העונש ההולם, לעבירות התפרצות וגניבה שביצע, בנסיבותיהן, נע בין 12 ל-36 חודשי מאסר לריצוי בפועל. טענת הנאשם כי בתי משפט השלום והמחוזי שקבעו את מתחם העונש ההולם שגו והחמירו עימו יתר על המידה נדחתה וגזר דינו אושר, לאחר שלא נמצאו סיבות לסטות לקולא מן המתחם הנ"ל.

לאחרונה נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירות של כניסה והתפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע גניבה וגניבה, לאחר שהושתו עליו 18 חודשי מאסר בפועל והופעל מאסר מותנה בן 10 חודשים לריצוי במצטבר. נקבע כי העונש איננו חורג ממדיניות הענישה הנהוגה. (רע"פ 916/17 **בוסקילה נ' מדינת ישראל**) (18.04.2017).

ברע"פ 1600/15 **בועזי נ' מדינת ישראל**, (27.04.2015) נדחתה בקשת רשות ערעור במסגרתה ביקש נאשם, שהורשע בהתפרצות לבית מגורים וגניבה מתוכו, להקל בעונשו, לאחר שנדון ל- 22 חודשי מאסר בפועל, תוך הפעלת שני מאסרים מותנים, בני 9 חודשים ו- 6 חודשים, חלקם בחופף וחלקם במצטבר, (סך הכול נדון ל- 33 חודשי מאסר בפועל). עונש זה הוטל על הנאשם לאחר שבית משפט השלום קבע מתחם עונש

הנע בין 12 ל- 24 חודשי מאסר בפועל ובית המשפט העליון, כמו בית המשפט המחוזי בירושלים, לא מצא לנכון להתערב בו.

כן ראה המתחם שנקבע ברע"פ 8987/16 אבו חסין נ' מדינת ישראל (21.11.2016).

26. זהו המתחם הראוי לעבירות של התפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע גניבה וגניבה מתוכו, בהזדמנות אחת. המתחם יכול כמובן להשתנות במידה מסוימת בהתאם לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. כך למשל, ככל שהרכוש שנגנב הוא רב ויקר ערך (מבחינת ערכו הכספי או הסנטימנטלי), יהא הרף התחתון של המתחם גבוה יותר, לעומת זאת, המתחם יכול להיות נמוך יותר אם מדובר בנסיבות מיוחדות, שבהן פעל הנאשם מתוך מצוקה אישית קשה, שהביאה אותו, למשל, לגנוב מזון.

27. לאור האמור, המתחם שנקבע על ידי בית המשפט קמא ביחס לכל אירוע של התפרצות למקום מגורים וגניבה, איננו סביר ולא יעמוד על כנו. הדברים נכונים ביתר שאת, בכל הנוגע לקביעת מתחם העונש ההולם לכלל העבירות באישום המצורף, הכולל התפרצות למקום מגורים במטרה לבצע גניבה, גניבה וניסיון התפרצות. כל זאת בעת שהמשיב משוחרר בתנאים מגבילים, תוך הפרתם של תנאים אלה ונהיגה ללא רישיון נהיגה, בזמן שמתנהל נגדו הליך פלילי בשל עבירות דומות והוא מצוי בעיצומו של הליך טיפולי. קביעת המתחם בגין האירוע הכולל, שנסיבותיו חמורות פי כמה מכל אירוע התפרצות וגניבה בו הורשע המשיב באישום הראשון, כנע בין 6 חודשים ל- 24 חודשי מאסר בפועל, הינו בלתי סביר ונמוך במידה משמעותית מן המתחם שהיה צריך לקבוע בנסיבות העניין. ברי, כי מתחם העונש הראוי לכל העבירות באישום השני, בנסיבותיהן, גם אם מתייחסים אליהן כאל "אירוע אחד", לצורך קביעת המתחם, איננו יכול להיות זהה למתחם שנקבע לכל אירוע של התפרצות וגניבה, באישום הראשון.

28. בגזר הדין ציין בית המשפט קמא כי המאשימה בטיעוניה עתרה לקבוע כי מתחם העונש ההולם בנוגע לאישום המצורף נע בין 4 לבין 12 חודשי מאסר בפועל. לטענת המערערת מדובר בטעות. עיון בטיעוני המאשימה לעונש מראה כי המאשימה הרחיבה בטיעוניה והפנתה לפסיקה, ממנה ביקשה ללמוד כי מתחם העונש ההולם לכל עבירת התפרצות וגניבה נע בין 12 חודשים ל- 30 חודשים. צוין כי המתחם המבוקש ביחס לאישום השני (ולא כתב האישום השני, כפי שסבר בית המשפט קמא), הוא 4 חודשים עד 12 חודשי מאסר בפועל. מדובר באישום המתייחס לעבירה של קבלת נכסים שהושגו בפשע, שלגביו נתבקש מתחם נמוך מן המתחם הקבוע לעבירות של התפרצות לבית מגורים וגניבה.

יש לציין כי המערערת הגישה לבית המשפט קמא בקשה להורות על תיקון טעות הקלדה בפרוטוקול, הואיל ונרשם בו כי היא עותרת לעונש כולל שלא יפחת מ- 30 חודשי מאסר בפועל, אף שלפי הנטען עתרה לעונש שלא יפחת מ- 60 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט קמא קבע, לאחר קבלת עמדת ההגנה כי להבנתו לא נפלה טעות בפרוטוקול, יחד עם זאת, לא שלל את האפשרות שנפלה טעות כלשהי בפרוטוקול, עוד נקבע כי גם אם המתחם לו עתרה המערערת היה גבוה יותר, לא היה בכך להביא לשינוי גזר הדין.

בשורה התחתונה, אף שהבקשה לתיקון הפרוטוקול נדחתה, לא נשללה האפשרות כי אכן נפלה טעות בפרוטוקול, ברישום המתחם המוצע על ידי המאשימה. מעיון בטיעוני המערערת בכללותם, נראה דווקא כי האפשרות שנפלה טעות הקלדה הינה סבירה, על כל פנים, נתנו דעתנו גם לעובדה שהמתחם שנרשם הוא נמוך יותר, כנימוק שלא למצות את הדין עם המשיב, בעת גזירת עונשו.

29. בית המשפט קמא לא סבר, ובצדק, כי יש מקום לחרוג ממתחמי הענישה לקולא מטעמי שיקום. תסקירי שירות המבחן שהונחו בפניו לימדו אמנם על ניסיונות רבים מצד המשיב לעבור שינוי ולהשתלב בהליכים טיפוליים. יחד עם זאת, המשיב לא ניצל כראוי את ההזדמנויות הרבות שניתנו לו. הוא שוחרר ביום 29/4/15 במסגרת תיק המעצר מ"דלת אל דלת" לקהילה טיפולית "הדרך", אך עזב כעבור כחודשיים לאחר שהתקשה לעמוד בדרישות הקהילה, בתואנה של מצב רפואי, שלא עוגן במסמך. המשיב הופנה על ידי שירות המבחן ליחידה לטיפול בהתמכרויות בטבריה.

בתסקיר שהוגש בפברואר 2016 מסר שירות המבחן כי על פי דיווחי גורמי הטיפול במרכז חוסן (מ-21.1.16) פחות מחודש לפני ביצוע העבירות הנוספות), המשיב מגיע לפגישות טיפוליות במרכז "חוסן" באופן קבוע ובדיקות השתן שלו נקיות. בנוסף, נטל המשיב חלק בטיפול פרטני והותיר רושם כי יש לו מוטיבציה לערוך שינוי באורח חייו העברייני וההתמכרותי. הליך זה נקטע עם מעצרו של המשיב ושירות המבחן הסיק מכך על קושי של המשיב לערוך שינוי בחייו ולכן לא בא בכל המלצה טיפולית.

30. למרות התנהלות זו של המשיב, אשר שב וביצע עבירות תוך מאמצי גורמי הטיפול לשקמו, שולב המשיב שוב במרכז "חוסן" ולאחר שהובהר לו כי הוא זקוק למסגרת טיפולית בעלת גבולות ברורים יותר, הסכים להשתלב במרכז יום לטיפול בנפגעי התמכרויות בחיפה.

המשיב שולב במרכז בראשית דצמבר 2016. על פי דיווחי שירות המבחן כבר מראשית השתלבותו במרכז היום הוא הביע אמביוולנטיות לגבי יכולתו להפיק תועלת מהטיפול וביטא קושי לגבי הנסיעות מטבריה לחיפה מדי יום. הוא הרבה להיעדר מהטיפול וב - 18/1/17 הודיע כי החליט להפסיק להגיע למסגרת הטיפולית. שירות המבחן ציין בהודעתו מיום 26/1/17 כי במקביל המשיך המשיב להגיע באופן קבוע וסדיר למרכז "חוסן" לטיפול פרטני ומסר בדיקות שתן נקיות.

31. במסגרת התסקיר המסכם מיום 15/2/17 לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית והתרשם כי נדרשת ענישה הרתעתית ומוחשית, שתחדד עבור המשיב את גבולות החוק, תסייע לו להכיר באחריותו למעשיו ותפחית את הסיכון להישנות עבירות בעתיד. שירות המבחן הבהיר כי לפי התרשמותו ללא טיפול מעמיק ואינטנסיבי ישנו סיכון גבוה לחזרתו של המשיב לשימוש בסמים ולניהול אורח חיים עברייני. הערכה זו התבססה על היכרות עם המשיב ולאור התנהלותו, עת היה משולב בטיפול במרכז "חוסן", כאשר ביצע את העבירות בתיק המצורף. שירות המבחן התרשם כי המשיב מתקשה להתגייס להליך טיפולי אינטנסיבי וכי קיימת נזקקות טיפולית ויש לאפשר למשיב להמשיך בטיפול במרכז "חוסן", אם כי הובע חשש כי טיפול זה, הכולל מפגש פעם בשבוע בלבד, לא מהווה מסגרת מספקת כדי לשנות את דפוסי התנהגותו

של המשיב.

32. בשם לב לכל הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, לרבות הנסיבות האישיות של המשיב ועברו הפלילי הכולל עבירות רכוש דומות (למשיב 6 הרשעות קודמות, אך אלה כוללות מספר רב של עבירות רכוש, תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו ואלימות), מן הראוי היה למקם את עונשו של המשיב באמצעו של מתחם העונש ההולם, תוך מתן משקל גם לניסיונותיו לערוך שינוי באורחות חייו.

33. באשר להפעלת עונש המאסר המותנה, הכלל הוא כי מאסר מותנה שהופעל ירוצה באופן במצטבר, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת מטעמים שירשמו. (סעיף 58 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977). במקרה שלפנינו לא זו בלבד שאין נימוקים אשר הצדיקו הפעלת עונש המאסר המותנה כולו בחופף, אלא אף ניתן לומר כי הרציונליזם שבו בוצעו העבירות, ובפרט העבירות נשוא התיק המצורף, הצדיק הפעלת עונש המאסר המותנה כולו במצטבר.

34. סוף דבר, וכאשר ערכאת הערעור איננה ממצה את הדין עם הנאשם, החלטנו, כאמור, להחמיר בעונשו של המשיב ולהעמידו על 30 חודשי מאסר בפועל, תוך הפעלת עונש המאסר המותנה בן - 4 החודשים במצטבר. כך שסה"כ ירצה המשיב 34 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בהליך זה (מיום 28.05.2014 עד ליום 30.04.2015 ומיום 15.02.2016 עד ליום 24.03.2016).

יתר רכיבי גזר הדין נותרו על כנם.

ניתן היום, ה' תמוז תשע"ז, 29 יוני 2017, בהעדר הצדדים.

סאב דבור, שופט

יפעת שיטרית, שופטת

אסתר הלמן, שופטת
ס. נשיא
[אב"ד]